

Tlačová správa

(Čierny Balog, 18.11.2019) Spolupráca Banskobystrického samosprávneho kraja a Čiernohronskej železnice sa usiluje zvýšiť kvalitu života v regióne rámci pripravovaného integrovaného dopravného systému.

Výletná Čiernohronská železnica (ČHŽ), jedna z najvyhládavanejších a najznámejších turistických atrakcií Banskobystrického kraja, musela v roku 2017 zastaviť dopravu na svojom hlavnom úseku z Podbrezovej - Chvatimechu po výhybňu Šánske (7 km) z dôvodu spráchnivených drevených podvalov, ktorým sa jednoducho skončila ich životnosť. ČHŽ tak stratila priame napojenie na hlavnú železničnú trať ŽSR vo Chvatimechu i turistické centrá z južnej strany Nízkych Tatier. V Čiernom Balogu navyše narástol problém s parkovaním motorových vozidiel návštevníkov ČHŽ, keďže v súčasnosti je železnica prevádzkovaná iba na trasách začínajúcich v obci. Strategickým cieľom jej prevádzkovateľa, neziskovej organizácie ČHŽ, n.o., je preto zásadná obnova a modernizácia hlavnej trate, aby potom mohla byť celoročne využívaná v regionálnej železničnej doprave v rámci pripravovaného integrovaného dopravného systému Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK).

„Usilujeme sa o zásadný vývojový skok,“ hovorí riaditeľ ČHŽ Aleš Bílek. „Ním by sme nielen vyriešili viaceré problémy spojené s prevádzkovaním koľajovej atrakcie, medzi ktoré patrí napríklad chronický nedostatok financií na opravy tratí, iba sezónna prevádzka zabezpečovaná predovšetkým dobrovoľníkmi a pod., ale tiež by sme zásadne pozdvihli úroveň verejnej dopravy v údolí Čierneho Hrona, čo sa v konečnom dôsledku časom prejaví rastom kvality života v celom regióne.“

Zaujímavosťou je, že v týchto dňoch sa ponúka mimoriadne vzácna príležitosť, ako tento cieľ dosiahnuť rýchlo a veľmi efektívne. **„V švajčiarskom kantóne Basel-Landschaft bude spoločnosť Walderburgerbahn kvôli rekonštrukcii a zmene koľajového rozchodu od roku 2022 vyradovať prebytočný majetok – kompletnú infraštruktúru pre úzkorozchodnú železnicu s rovnakým rozchodom koľají ako má ČHŽ v dĺžke 13 km aj so zabezpečovacím zariadením a tiež všetky vozidlá. Konkrétne ide o 5 zánovných električiek vyrobených v rokoch 1992–1995 s celkovou kapacitou 794 miest na sedenie,“** vysvetľuje Aleš Bílek, riaditeľ ČHŽ.

REGIÓŇ HOREHRONIE
oblastná organizácia cestovného ruchu

Nám. gen. M.R. Štefánika 3
977 01 Brezno

Telefón: +421 911 633 119
E-mail: info@horehronie.sk
Web: www.horehronie.sk

IČO: 42 299 381
DIČ: 2023505330

www.slovakia.travel

Švajčiarsky kantón vypísal súťaž na poskytnutie uvedeného železničného materiálu aj s modernými vozidlami komukolvek, kto sa do konca januára 2020 prihlási s ponukou, v ktorej prejaví seriózny záujem o ich budúce využívanie. A ČHŽ v týchto dňoch finišuje prípravu všetkých súťažných podkladov, vrátane súhlasov jednotlivých obcí.

„Pre ČHŽ ide o neopakovateľnú príležitosť, ako za veľmi výhodných finančných podmienok získať pre trať Chvatimech – Hronec – Čierny Balog – Dobroč finančne výhodné, moderné a dlhodobé funkčné riešenie, ktoré bude prinášať množstvo benefitov širokému okoliu. To by navyše v čase prehlbujúcej sa klimateckej krízy predstavovalo presne ten typ dopravy, ktorý je k prírode obzvlášť priateľský a pre ľudí pohodlný, užívateľsky príjemný a skutočne moderný,“ dodáva Bílek. **„Vyspelé krajiny ako Rakúsko, Švajčiarsko či Nemecko podobné železnice zavádzajú dokonca aj tam, kde kedysi tie staré zrušili. Ich výstupy z konferencií znejú jasne: V železnici je budúcnosť verejnej dopravy a tiež kľúč k riešeniu stále viac zapchatých, nebezpečných a nezdravo zapáchajúcich ciest. Ak urobíte kvalitnú dopravnú ponuku, potom bude po nej aj dopyt. A v budúcnosti ju bude možné rozširovať o ďalšie užitočné úseky, napr. do biatlonového areálu v Osrblí, alebo na Tále a Chopok.“**

Hoci získanie infraštruktúry a električkových súprav zo Švajčiarska je finančne málo náročné, vyvolaná investícia pre umiestnenie tejto infraštruktúry sa pohybuje vo výške **10 miliónov eur**, čo by malo byť financovateľné v budúcom programovacom období z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), z Operačného programu Dopravná infraštruktúra.

„Naším cieľom je – napokon ide o jednu z podmienok pre získanie železničnej technológie – začlenenie ČHŽ do Plánu udržateľnej mobility integrovaného dopravného systému železníc a autobusov s celoročnou pravidelnou osobnou dopravou na 16 kilometrov dlhej železničnej trase Chvatimech – Hronec – Čierny Balog – Dobroč. Pričom tieto moderné vlaky budeme v sezóne, a po ostatné dni príležitostne, dopĺňať o historické muzeálne jazdy po trati z Čierneho Balogu cez Lesnícky skanzen do Vydrova,“ hovorí riaditeľ ČHŽ.

Odhadované prevádzkové náklady regionálnej železničnej dopravy predstavujú sumu 600 000 eur ročne. Tie budú zahrnuté v integrovanom dopravnom systéme Banskobystrického samosprávneho kraja (IDS BBSK), pričom ich presnú výšku určí až presný Plán dopravnej mobility.

Ako vyplýva zo súťažných podmienok, spoločnosť Walderburgerbahn hľadá silného partnera, ktorý zaručí, že železničná infraštruktúra aj vlakové dopravné zariadenia budú sfunkčnené a naďalej používané, a zároveň preukáže dostatočnú odbornú spôsobilosť pre jej prevádzkovanie a plán budúceho využívania.

Aleš Bílek k tomu vraví, že samotná nezisková organizácia ČHŽ nie je dostatočne silným partnerom pre švajčiarsky región Basel, nakoľko prevádzkuje zatiaľ len turistický vláčik pomocou dobrovoľníkov, aj to len sezónne. V konzorciu s BBSK ním však bez problémov môže byť. Pracovníci ČHŽ disponujú požadovanou odbornosťou a Úrad BBSK má potrebu ekologizácie dopravy a postupného budovania integrovaného dopravného systému na území kraja.

V regiónoch, kde železničná doprava má svoje opodstatnenie – čo znamená, že v okolí trate existuje potreba cestovať či už do zamestnania, škôl, alebo do miest, a navyše sú pri nej miesta vyhľadávané turistami – tam je vhodné autobusovú dopravu integrovať s ekologickejšou železničnou dopravou. Týmto regiónom je aj Horehronie. Modernú trať by tak okrem turistov mohli využívať aj zamestnanci dvoch veľkých firiem – Železiarne Podbrezová a ZLH Plus Hronec, kam z Čiernohronskej doliny pravidelne cestuje okolo 500 zamestnancov. Okrem nich zhruba 500 ľudí denne cestuje z Čierneho Balogu do Banskej Bystrice a späť. Pre nich by sa vo Chvatimechu, na mieste, kde sa ČHŽ križuje so štátnou železnicou, vytvorilo pohodlné prestupové miesto. To znamená, že trať by mohlo využívať približne 1 000 cestujúcich denne.

„Opäť overené skúsenosti zo zahraničia hovoria, že predpokladané počty cestujúcich po skvalitnení dopravy rastú,“ dodáva Aleš Bílek. „Príkladom môže byť už spomínaná Walderburgerbahn, kvôli čomu sa rozhodli zvýšiť kapacitu svojich vozidiel prestavbou úzkorozchodnej trate na širší rozchod. A nám vďaka tomu dnes ponúkajú šancu zrealizovať ďalšiu vývojovú zmenu, ktorú, keď sa uskutoční, budú oceňovať naši potomkovia presne tak, ako my dnes chválime tých, ktorí sem v roku 1908 do tohto priestoru železnicu vôbec doniesli.“

Čiernohronska železnica je od 1. mája 1992 funkčná turistická atrakcia, ktorú sa pred likvidáciou v 80-tych rokoch minulého storočia podarilo zachrániť iba vďaka aktivitám dobrovoľníkov a nadšencov v pracovných táboroch Strom života. Od roku 1982 je zapísaná ako Národná kultúrna pamiatka v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok SR a patrí medzi najvyhľadávanejšie lákadlá Banskobystrického kraja. Ročne ju navštívi okolo 50 000 turistov.

Strategický cieľ ČHŽ – dôkladná obnova trate a využitie regionálnej železničnej dopravy k ekologizácii regionálnej dopravy v regióne Horehronie – je súčasťou projektu s názvom „Revitalizácia Čiernohronskej doliny“, ktorý bol zaradený medzi priority BBSK a dňa 22. 8. 2019 mu bola Uznesením zastupiteľstva BBSK č. 210/2019 odsúhlasená „maximálna možná súčinnosť a podpora vo všetkých etapách realizácie.“ Projekt je v súlade so schváleným územným plánom vyššieho územného celku i jednotlivých obcí, v obci Čierny Balog je zaradený medzi verejnoprospešné stavby pod označením D5. Rovnako je projekt v súlade so schváleným Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, a v roku 2004 bol projekt „Ekologizácia verejnej dopravy v Mikroregióne Čierny Hron“ úspešne posudzovaný v environmentálnom hodnotení posudzovania vplyvov na životné prostredie EIA a NATURA 2 000.

V stredu, dňa 20.11.2019 od 17.00 hod na stanici ČHŽ v Čiernom Balogu bude projekt prezentovaný občanom regiónu a vo štvrtok 21.11.2019 o ňom budú rozhodovať poslanci obecného zastupiteľstva.

Kontaktná osoba: Aleš Bílek

Tel. číslo: 0905 486 377

E-mail: chz@chz.sk

REGIÓN HOREHRONIE
oblasťná organizácia cestovného ruchu

Nám. gen. M.R. Štefánika 3
977 01 Brezno

Telefón: +421 911 633 119
E-mail: info@horehronie.sk
Web: www.horehronie.sk

IČO: 42 299 381
DIČ: 2023505330

www.slovakia.travel